

Soạn bài: Thực hành viết các đoạn văn chứng minh, giải thích, quy nạp, diễn dịch

Thực hành viết các đoạn văn chứng minh, giải thích, quy nạp, diễn dịch

1. Thực hành viết đoạn văn chứng minh

a) Chứng minh luận điểm: Biết và hiểu là cần để làm theo, đi theo, nhưng phải biết tưởng tượng mới, sáng tạo được cái mới.

Gợi ý: Muốn chứng minh một luận điểm nào đó, trước hết phải biết đưa ra lí lẽ, rồi thuyết phục lí lẽ ấy bằng những dẫn chứng cụ thể. Trong trường hợp này, lí lẽ là: Biết và hiểu là cơ sở có thể làm một điều gì đó; nhưng muốn làm ra cái mới thì phải có sức sáng tạo; mà muốn sáng tạo được cái mới thì phải biết tưởng tượng trên cơ sở cái đã biết và hiểu. Có thể đưa ra dẫn chứng: Muốn tạo ra một mẫu thời trang mới thì phải dựa trên những hiểu biết về kĩ thuật, thị hiếu, xu hướng,... từ đó phát huy trí tưởng tượng của mình để sáng tạo ra sản phẩm thời trang mới đáp ứng được nhu cầu, thị hiếu của người tiêu dùng,...

b) Chứng minh luận điểm: Đam mê học hỏi là niềm đam mê không bao giờ phản bội con người.

Gợi ý:

- Lí lẽ: Tại sao nói đam mê học hỏi là niềm đam mê không bao giờ phản bội con người?

- Bằng chứng: Học sinh đam mê học hỏi sẽ tiếp thu được nhiều điều bổ ích để ngày càng trưởng thành, đúng như câu tục ngữ “Học thầy không tày học bạn”; Các nhà khoa học đam mê học hỏi sẽ không ngừng tìm tòi, phát hiện ra chân lí mới phục vụ cho cuộc sống con người; Đất nước này học hỏi đất nước khác sẽ tạo thành mối giao lưu, trao đổi văn hoá, kĩ thuật,... có lợi cho sự phát triển xã hội,...

2. Thực hành viết đoạn văn giải thích

a) Giải thích luận điểm: Biết và hiểu là cần để làm theo, đi theo, nhưng phải biết tưởng tượng mới, sáng tạo được cái mới.

Gợi ý:

Biết và hiểu là cần để làm theo, đi theo, nhưng phải biết tưởng tượng mới, sáng tạo được cái mới. Biết và hiểu là cơ sở có thể làm một điều gì đó. Không có hiểu biết thì không có khả năng làm việc, thực hành. Nhưng muốn làm ra cái mới thì hiểu biết chưa đủ mà còn phải có sức sáng tạo. Sẽ không có sáng tạo nếu không được trang bị một vốn hiểu biết nhất định, càng hiểu biết nhiều thì càng có khả năng sáng tạo. Tuy nhiên, muốn sáng tạo được cái mới thì điều quan trọng là phải biết tưởng tượng trên cơ sở cái đã biết và hiểu. Chỉ có những người biết tưởng tượng mới có thể sáng tạo ra được cái mới.

b) Giải thích luận điểm: Đam mê học hỏi là niềm đam mê không bao giờ phản bội con người.

Gợi ý: Đam mê học hỏi là niềm đam mê không bao giờ phản bội con người. Bản thân tinh thần học hỏi đã không bao giờ có hại cho con người. Người biết học hỏi sẽ không ngừng tiếp thu được tri thức mới, kinh nghiệm mới để bồi đắp cho mình. Có nhiều niềm đam mê sẽ phản bội con người, nhưng đam mê học hỏi, như thế, sẽ không bao giờ phản bội con người mà chỉ càng giúp con người trưởng thành.

3. Thực hành viết đoạn văn diễn dịch

a) Xuất phát từ luận điểm “Mọi người trong xã hội phải được đối xử bình đẳng”, hãy viết một đoạn văn nói về quyền trẻ em.

Gợi ý:

Có thể diễn giải theo các ý: Trẻ em cũng là con người, cần phải được đối xử bình đẳng, tôn trọng, vun đắp; Trẻ em phải được chơi đùa, học hành; Không được lạm dụng sức lao động của trẻ em; Không được đánh đập trẻ em; Không được xâm hại tình dục trẻ em,...

b) Xuất phát từ luận điểm “Mọi người lao động trong xã hội hiện đại đều phải có trình độ văn hoá tương ứng với kỹ thuật công nghệ hiện đại”, hãy viết một đoạn văn nói về nhiệm vụ học tập của học sinh.

Gợi ý:

Có thể diễn giải theo các ý: Xã hội hiện đại sản xuất bằng kỹ thuật công nghệ hiện đại; Để có thể lao động có hiệu quả trong xã hội hiện đại, người lao động không chỉ làm việc bằng kinh nghiệm mà còn phải được trang bị, tự trang bị một trình độ văn hoá tương ứng; Tất cả các ngành nghề đều đòi hỏi người lao động phải có năng lực, hiểu biết về kỹ thuật công nghệ hiện đại.

4. Thực hành viết các đoạn văn quy nạp

a) Viết đoạn văn quy nạp nói về sức sáng tạo của người nông dân Việt Nam.

Gợi ý:

Trên thực tế, chúng ta được biết có người nông dân làm ra chiếc máy gặt lúa cầm tay, tăng năng suất hàng chục lần so với gặt bằng tay; có người nông dân sáng chế máy hút bùn, được cấp bằng sáng chế; lại có người sáng chế ra chiếc máy gieo hạt tiện lợi,... Có thể nói, người nông dân Việt Nam luôn tìm tòi sáng tạo trong lao động.

b) Viết đoạn văn quy nạp về đóng góp to lớn của các nhà khoa học nông nghiệp Việt Nam.

Gợi ý:

Việt Nam đã xoá bỏ vụ lúa chiêm giá rét, cho năng suất thấp, tạo ra vụ lúa xuân cho năng suất cao. Nhiều giống lúa và cây ăn quả được lai tạo có năng suất cao. Từ một nước phải nhập khẩu gạo, đến nay nước ta đã trở thành một nước xuất khẩu gạo hàng đầu thế giới. Các nhà khoa học nông nghiệp Việt Nam đã có những đóng góp to lớn cho sự phát triển của đất nước trong giai đoạn vừa qua.

c) Viết đoạn văn quy nạp nói về tài năng trẻ Việt Nam.

Gợi ý:

Có những thiếu nhi Việt Nam đoạt giải vô địch cờ vua thế giới. Có em gái đoạt huy chương vàng môn Wu-shu. Đội bóng đá nữ Việt Nam đã ba lần giành ngôi vô địch SEA Games 21, 22 và 23. Thế hệ trẻ Việt Nam đã chứng tỏ được tài năng của mình trong khu vực và trên toàn thế giới.